

KLAIPĖDOS „GILIJOS“ PRADINĖ MOKYKA

Autorius, kvalifikacinė kategorija	Kristina Puzienė, pradinio ugdymo mokytoja metodininkė
Pavadinimas	Skaitymo individualizavimo ir diferencijavimo I-oje klasėje rekomendacijos
Dalykas arba sritis	Lietuvių kalba
Geros mokyklos koncepcijos veiksnys, su kuriuo siejama metodinė rekomendacija (tinkamą palikti)	Ugdymas (mokymas).
Adresatas (kam skirta, tinkamą palikti)	Pradinio ugdymo pedagogams.
Mokiniai (nurodyti), kuriems gali būti taikoma, aprašyta metodinė rekomendacija	1 klasių mokiniams.
Sąsajos su projektu „Kokybės krepšelis“ (tinkamą palikti)	Parengta asmenine iniciatyva, įgyvendinant idėją, kilusią dalyvaujant projekte
Sukūrimo data	2021 – rugsėjo/spalio mėn.

1. *Anotacija*

Ši veikla skirta pirmų klasių mokinių skaitymo bei teksto suvokimo gebėjimams nustatyti, mokyti vaikus skaityti bei kelti skaitymo motyvaciją ir gebėjimą suvokti perskaitytą tekstą.

2. *Sąvokos:*

Diferencijuoti – skirti, skaidyti, skirstyti pagal tam tikrus požymius; atsižvelgti į skirtumus ir kelti skiriamuosius požymius;

Individualizavimas – individo ar bendruomenės individualių bruožų formavimosi procesas, individo išskyrimas iš kitų, atsižvelgiant į jo ypatybes;

Motyvacija - elgesio, veiksmų, veiklos skatinimo procesas, kurį sukelia įvairūs motyvai ar jų visuma.

3. *Tikslas*

Individualizuojant ir diferencijuojant mokymosi medžiagą, išmokyti vaikus skaityti bei gebėti suprasti, analizuoti perskaityto teksto turinį.

4. *Rekomenduojamos turinio gairės*

Rekomenduojama taikyti papildomam skaitymui.

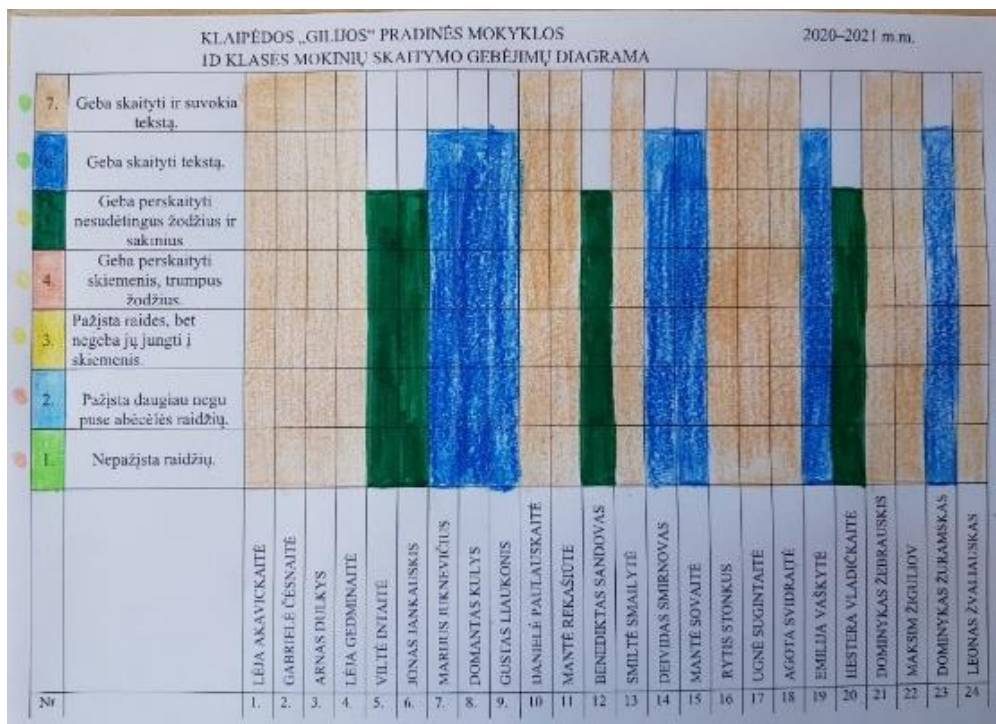
5. *Aprašymas:*

Pirmos klasės mokslo metų pradžioje pasirenkame pirmai klasei skirtą skaitymo tekstą ir, individualiai išklause kiekvieno mokinio skaitymo įgūdžius, juos pasižymime skaitymo diagramoje. Pagal surinktus duomenis vaikai suskirstomi į tris skaitymo gebėjimų lygius: aukštesnįjį – žalia spalva, pagrindinį – geltona spalva ir minimalų – raudona spalva. Atsižvelgiant į tai, mokytojas iš J. Banytės, Dž. Kuzavienės ir V. Vyšniauskienės parengtos knygos „Pupa. Skaitiniai“ nukopijuoja atitinkamą kiekį skirtingo lygio skaitymo kortelių, kurių kamputyje šviesoforo spalvomis pažymi teksto sudėtingumo lygio spalvą, t.y. žalią – aukštesniojo lygio, geltoną – pagrindinio lygio ir raudoną – minimalaus lygio. Susitaria su vaikais ir surašo aiškias šios veiklos taisykles (Priedas Nr.1). Iš tos pačios skaitymo knygos kiekvienam vaikui asmeniškai kopijuoja skaitymo - atsiskaitymo lentelę. Vaikai kasdien nešasi namo savo skaitymo lygio tekstą, išmoksta namuose jį skaityti. Kitą dieną paskaito jį mokytojai ir savo lentelėje įsiklijuoja lipduką. Užpildę pusę lentelės, t.y. įsiklijavę 15 lipdukų, gauna tarpinį prizą, o užpildę visą lentelę tampa mokyklos bibliotekos skaitytojais.

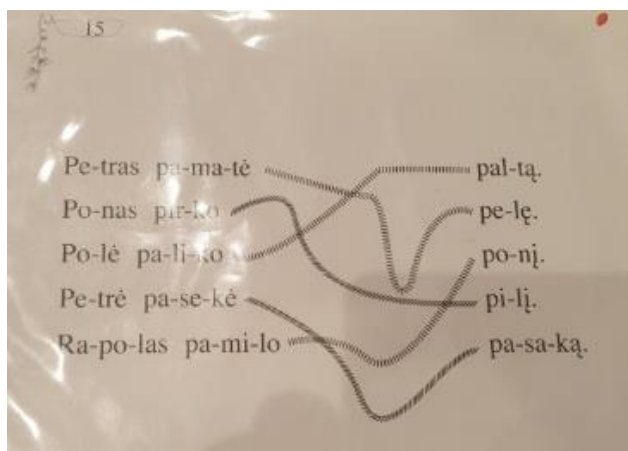
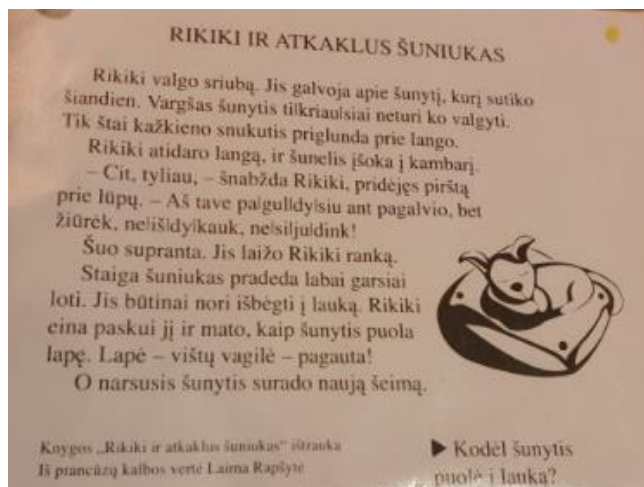
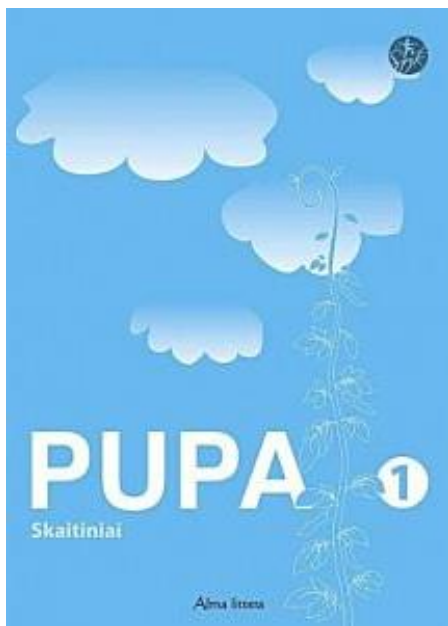
6. *Gerosios patirties pavyzdžiai:*

Skaitymo gebėjimų
diagrama 2.docx

Knyga, kurioje yra trijų lygių tekstai ir skaitytojo kortelės.

7. Pasiteisino, nepasiteisino

Ši veikla pasiteisino ir taikoma jau ne pirmą kartą, todėl pakankamai išstobulinta ir teikianti daugiau naudos bei akivaizdžius rezultatus. Mokiniai pirmiausia įsivertina savo gebėjimus skaityti, tobulina skaitymo bei teksto suvokimo įgūdžius. Prasčiau skaitantiems keliama motyvacija skaityti vis sudėtingesnę tekstą taip siekiant aukštesnių rezultatų. Gerai skaitantys įgyja daugiau pasitikėjimo savimi, mokosi atpasakoti teksto turinį, aiškinasi sąvokas, atsako į pateiktus teksto klausimus.

Mokytojui tai puiki proga pažinti kiekvieno mokinio gebėjimą skaityti, nagrinėti tekstą, gebėjimą pasakoti, išsakyti savo nuomonę bei ją pagrįsti. Matomas mokinio teksto suvokimo lygis, žodyno turtingumas. Taip atsiranda galimybė teikti kiekvienam mokiniui tikslingą individualią pagalbą atkreipiant dėmesį į jo asmeninius gebėjimus.

Be to, nė vienas vaikas nesijaučia diskriminuojamas. Visi dirba vienodai, bet ne vienodame lygmenyje.

O pati svarbiausias šios veiklos teigiama dalis yra ta, kad vaikai, įsivertinę savo gebėjimus, žino, ko jiems reikia siekti. Tada nekyla klausimų, kodėl jie turi tai daryti. Dėl to ir prizai už šią veiklą nebeturi didelės reikšmės, nes pats didžiausias prizas yra pasiekti aukštesnį lygį, t.y. pradėti skaityti sudėtingesnio lygio tekstą.

Kitą kartą į šį procesą norėtusi labiau įtraukti tėvus, t.y. gal dar reikėtų sukurti paskatinimams skirtą lentelę, kurioje tėvai galėtų parašyti savo vaikui pagyrimą, pastebėjimą už skaitymą. Tai būtų dar vienas paskatinimas. Ir dar vertėtų pagalvoti apie tai, kad mokiniai kartais galėtų atsiskaityti ne mokytojui, o gal klasės draugams, tėvams, nes mokytojui išklausti visus kasdien individualiai yra iššūkis. Dėl to reikėtų pagalvoti, kaip nors keletą kartų šiame procese tą sunkumą veiksmingai pakreipti, pakeisti.

Priedas Nr.1

Aiškūs susitarimai ir taisyklės:

1. Per dieną mokinys gali mokytojui skaityti tik vieną tekstą ir tik vieną kartą.
2. Mokytojas turi teisę užduoti daugiau teksto klausimų, gali paprašyti paaiškinti neaiškius žodžius, sąvokas. Gali paprašyti papasakoti tekstą.
3. Jeigu mokytojas mato, kad vaikas neišmokęs skaityti ar nesupranta perskaityto teksto, gali paprašyti dar pasimokyti.
4. Jeigu vaikas randa tekste nesuprantamų žodžių, turi juos išsiaiškinti klausdamas mokytojo arba tėvų prieš teksto atsiskaitymą.